

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

मानवविज्ञान विद्याशाखा

(Faculty of Humanities)

(Syllabus for As Per National Education Policy -NEP-2020)

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार

अभ्यासक्रम

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

Degree of Bachelor of Arts

(B.A. Semester-III & IV Level - 5.0)

बी. ए. द्वितीय वर्ष - सत्र - 3 व सत्र - 4 स्तर - 5.0

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor –Sanskrit Language
(संस्कृत भाषा)

(DSC-Code 659)

संस्कृत भाषा अभ्यास मंडळ

Effective from Academic year -2025-26

Sant Gadge Baba Amravati University

Three Year Six Semesters Programme :Bachelor's of Arts (B.A.) With Major- **Sanskrit Language** and Minor - **Sanskrit Language** (NEP)

Faculty: Humanities, B. A. Second Year -Semester - III (NEP), Level - 5.0

Scheme - Teaching - Learning -Examination

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor - **Sanskrit Language (संस्कृत भाषा) DSC Code - 659**

S N o.	Semester	Ve rti cal	NEP Vertical Type	Course Code	Course Title	Teaching Scheme Hours (Per week)			Learning (Per week)		Teaching Work Load Hours	Marks /Examination		
						L	P	Total	Total Hours	Credit Offered		External	Internal	Total
1	B.A. Semester - III	a	Major-DSC- Sanskrit Language	659203	Major- III (Theory)- संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः मित्रलाभः)	4	--	4	4	4	4	60	40	100
2				659204	Major- IV (Theory)- विदुर्नीतिः	3	--	3	3	3	3	60	40	100
3			IKS - Major-DSC- Sanskrit Language	659251	Major- IKS - अष्टादशपुराणपरिचयः	1	-	1	1	1	1	---	25	25
4		b	Minor-DSC- Sanskrit Language	659231	Minor- III (Theory) - गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग-2)	4	--	4	4	4	4	60	40	100
5		e	Value Education Course (VEC)-	751201	VEC- I (A) - Understanding India	1	--	1	1	1	1	--	25	25
6				751202	VEC- I (B) - Environmental Education-I	1	-	1	1	1	1	--	25	25
7		d	II) Skill Enhancement Courses(SEC)	751203	SEC- Life skills -III (A) Universal Human Value (love, and Compassion, Truth, Non-Violeance, Righteousness, Pease, Service, Renunciation (Sacrifice) Tyag)	1	--	1	1	1	1	--	25	25
8				751204	SEC- Life skills -III (B) Leadership & Managerial skills (Leadership skills, Managerial skills Entrepreneurship, Innovative Leadership and Design Thinking, Ethics and Integrity)	1	--	1	1	1	1	--	25	25
9		c	Generic/Open Elective (OE)	659245	OE-5 संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशःविग्रहप्रकरणम्	2	--	2	2	2	2	30	20	50
10				659246	OE-6 संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशःसन्धिप्रकरणम्	2	--	2	2	2	2	30	20	50
11		f	Co-Curricular Courses	NSS/UBA/ NCC cultural / sports /Yoga stc		--	4	4	4	2	4			
										22				

L: Lecture, T: Tutorial, P: Practical/ Practicum Total Credits offered : 22(Max), Total credits to be earned : 20 (Min) / Batch-size (16)

Sant Gadge Baba Amravati University

Three Year Six Semesters Programme : Bachelor's of Arts (B.A.) With **Major- Sanskrit Language** and **Minor - Sanskrit Language** (NEP)

Faculty : Humanities, B.A. Second Year -Semester - IV (NEP), Level - 5.0

Scheme - Teaching - Learning -Examination

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor - **Sanskrit Language (संस्कृत भाषा)** DSC Code - 659

S N o.	Semester	Ve rti cal	NEP Vertical Type	Course Code	Course Title	Teaching Scheme Hours (Per week)			Learning (Per week)		Teaching Work Load Hours	Marks /Examination		
						L	P	Total	Total Hours	Credit Offered		External	Internal	Total
1	B. A. Semester- IV	a	Major - DSC - Sanskrit Language	659205	Major- V (Theory) संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः सुहृद्भेदः)	4	--	4	4	4	4	60	40	100
2				659206	Major- VI (Theory) भासरचितप्रतिमानाटक	5	--	5	5	5	5	60	40	100
3			Major - IKS -DSC- Sanskrit Language	659252	Major- IKS - संस्कृतशास्त्रज्ञपरिचयः	1	-	1	1	1	1	---	25	25
4		b	Minor- DSC- Sanskrit Language	659232	Minor - IV (Theory) गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग-2)	4	--	4	4	4	4	60	40	100
5			Minor- Elective- DSC- Sanskrit Language (Students select Any One)	659233	Minor Elective - V (A) (Theory) अन्योक्तिपरिचयः	4	--	4	4	4	4	60	40	100
6				659234	Minor Elective - V (B) (Theory) समर्पणम् (कथासंग्रहः)									
7		e	Value Education Course (VEC)	751205	VEC-II-(A)- Digital Technological solutions	1		1	1	1	1	---	25	25
8				751206	VEC-II-(B)-Environmental Education-II	1		1	1	1	1	---	25	25
9		f	Co-Curricular Courses	NSS/UBA/ NCC cultural / sports /Yoga stc		--	4	4	4	2	4	--	--	--
										22				

L: Lecture, T: Tutorial, P: Practical/ Practicum Total Credits offered : 22(Max), Total credits to be earned : 20 (Min) / Batch-size (16)

Sant Gadge Baba Amravati University

Faculty - Humanities

Three Years - Six Semesters Bachelor's Degree Programme

As Per NEP- Syllabus

B. A. Semester-III (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Sanskrit Language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659203

Couse Title - Major -III (Theory) - संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः मित्रलाभः)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major- DSC- Sanskrit Language	659203	Major -III (Theory) संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः मित्रलाभः)	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथांचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथातील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथांचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथातील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus

नेमलेले पाठ्यपुस्तक - हितोपदेशः संपादक डॉ. स्वानंद पुंड, प्रसाद प्रकाशन, पुणे

Unit / विभाग	उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	संस्कृतातील नीतिकथासाहित्याचा परिचय – स्वरूप व ग्रंथपरिचय	10
Unit-II	1. वृद्धव्याघ्र-लुब्धविप्र कथा 2. मृग-शृगाल कथा	10
Unit-III	3. जरद्व-बिडाल कथा 4. मूषक-परिव्राजक कथा	10

Unit-IV	5. लीलावती-वणिकपुत्र-कथा 6. सञ्चयशीलजम्बुक कथा	10
Unit-V	7. राजपुत्रवणिग्वधू कथा 8. हस्तिधूर्तशृगाल कथा	10
Unit-VI	संस्कृतनीतिकथांचे महत्त्व	10
		एकूण 60 तास

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 3 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 5 व 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 1 ते 6 वर आधारित टिपा 5 पैकी 3	12
	Total	60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

--X--

Syllabus

B. A. Semester-III (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Sanskrit Language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659204

Couse Title - Major -IV(Theory) - विदुरनीति:

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major-DSC- Sanskrit Language संस्कृत भाषा	659204	Major-IV(Theory) - विदुरनीति:	3	3	3	45	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) महाभारत या आर्ष महाकाव्याचा परिचय करून देणे. 2) विदुरनीतीतील विविध विषयांचा अभ्यास करणे. 3) विदुरनीती व त्यातील ज्ञानाचे जीवनातील महत्त्व पटवून सांगणे. 4) विदुरनीती तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांचा परिचय करून देणे .
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) महाभारत या आर्ष महाकाव्याचा परिचय होईल. 2) विदुरनीतीतील विविध विषयांचा अभ्यास करता येईल. 3) विदुरनीती व त्यातील ज्ञानाचे जीवनातील महत्त्व समजेल. 4) विदुरनीती तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक- विदुरनीति: डॉ. स्वानंद पुंड, प्रसाद प्रकाशन, पुणे		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 33	8
Unit-II	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 33	7
Unit-III	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 34	8
Unit-IV	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 34	7

Unit-V	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 35	8
Unit-VI	महाभारत उद्योगपर्व अध्याय 35	7
		एकूण = 45 तास

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 5 व 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 1 व 3 वर आधारित टिपा 4 पैकी 2	12 गुण
	घटक 4 ते 6 वर आधारित टिपा 4 पैकी 2	12 गुण
	Total	60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

--XXX--

Syllabus

B. A. Semester-III (NEP) Level - 5.0

Major- IKS - DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659251

Couse Title - Major- IKS- अष्टादशपुराणपरिचयः

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major- IKS -DSC Sanskrit language	659251	Major- IKS- अष्टादशपुराण- परिचयः	1	1	1	15	अंतर्गत मूल्यमापन एकूण गुण = 25

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील पुराणसाहित्याचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणाच्या विविध विषयांचा यांचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणांचे महत्त्व व कार्य यांची ओळख करून देणे .
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील पुराणसाहित्याचा परिचय होईल. 2) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणाच्या विविध विषयांचा यांचा परिचय होईल. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4) विद्यार्थ्यांना संस्कृत पुराणांचे महत्त्व व कार्य यांची ओळख होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
1. नेमलेले पाठ्यपुस्तक- अष्टादशपुराणपरिचय- संपादक डॉ. मीनाक्षी भांदककर, रेणुका प्रकाशन संदर्भ ग्रंथ 1) भारतीय साहित्याचा इतिहास भाग 1 – डॉ. सौ. सिन्धु डांगे 2) संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास – डॉ. वि. वा करंबेळकर		
Unit	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	मत्स्यपुराण, मार्कण्डेयपुराण, कूर्मपुराण, स्कन्दपुराण, पद्मपुराण, लिंगपुराण, ब्रह्मपुराण, विष्णुपुराण व ब्रह्माण्डपुराण – यांचा परिचय	8 तास
Unit-II	अग्निपुराण, वायुपुराण, वामनपुराण, भागवतपुराण, गरुडपुराण, नारदीयपुराण, ब्रह्मवैवर्तपुराण , भविष्यपुराण, वराहपुराण – यांचा परिचय	7 तास
		एकूण 15 तास
Evaluation		
अंतर्गत मूल्यमापन एकूण = 25 गुण		
अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment) 10 गुण, लेखी परीक्षा 15 गुण.		

Syllabus

B. A. Semester-III (NEP) Level - 5.0

Minor- DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659231

Couse Title - Minor -III (Theory)-- गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग -2)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Minor-DSC- Sanskrit language	659231	Minor III (Theory)-- गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग 2)	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विचारांचा परिचय करून देणे
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय होईल. 3. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विचारांचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - संस्कृतसोपानम् भाग - 2 परिमल प्रकाशनपुसद ,		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I & II	एकबुद्धिरहम् । चन्दनदासो वधस्तम्भं नीयते।	20 तास
Unit-III & IV	हस्तस्य भूषणं दानम् । अत्र मृत्युर्विलज्जितः।	20 तास

Unit-V	गणेशनामार्थमाला । विदुलोपदेशः।	10 तास
Unit-VI	भीममञ्जरी चर्पटपञ्जरिकास्तोत्रम्।	10 तास
		एकूण 60 तास

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 5 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 1 ते 6 वर आधारीत टिपा 5 पैकी 3	12 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

--- XXXXX ---

Sant Gandge Baba Amravati University

Faculty - Humanities

B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659205

Couse Title - Major - V (Theory)- संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः सुहृद्भेदः)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Major- DSC- Sanskrit language	659205	Major - V (Theory)- संस्कृतनीतिशास्त्रपरिचयः (हितोपदेशः सुहृद्भेदः)	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथातील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथातील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus

1. नेमलेले पाठ्यपुस्तक - हितोपदेशः - संपादक डॉ. स्वानंद पुंड, प्रसाद प्रकाशन, पुणे

Unit / विभाग	उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	संस्कृतकथा साहित्याचा परिचय	10 तास
Unit-II	१. कीलोत्पाटिवानर कथा २. चीत्कारिगर्दभ कथा	10 तास
Unit-III	३. दधिकर्णबिडाल कथा	10 तास

	४. घण्टाकर्णकुट्टनी कथा	
Unit-IV	५. स्वर्णरेखानापितादि कथा ६. काकी-कनकसूत्र-सर्प कथा	10 तास
Unit-V	7. मदोन्मतसिंह-शशक कथा 8. टिट्ठिभ समुद्र कथा	10 तास
Unit-VI	हितोपदेशाचे महत्त्व व स्थान	10 तास
		एकूण 60 तास

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 3 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 5 व 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 1 ते 6 वर आधारित टिपा 5 पैकी 3	12 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

--- XXX ---

- Syllabus
B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0
Major- DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659206

Couse Title - Major-VI (Theory) - भासरचितप्रतिमानाटक

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Major- DSC- Sanskrit language	659206	Major-VI (Theory) भासरचितप्रतिमानाटक	5	5	5	75	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील रूपकसाहित्याचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना संस्कृत नाट्यकलेचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना प्रतिमा च्या आधारे भासाच्या नाटकांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना भासाचे साहित्य व भाषाशैली चा परिचय करून देणे
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील रूपकसाहित्याचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना संस्कृत नाट्यकलेचा परिचय होईल. 3. विद्यार्थ्यांना प्रतिमा च्या आधारे भासाच्या नाटकांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना भासाचे साहित्य व भाषाशैली चा परिचय होईल.

अभ्यासघटक		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - प्रतिमानाटक - संपादक डॉ. मीनाक्षी भांदककर व डॉ. जयश्री सकळकळे, रेणुका प्रकाशन, नागपुर		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	प्रतिमा अंक 1	13
Unit-II	प्रतिमा अंक 2	12

Unit-III	प्रतिमा अंक 3.	13
Unit-IV	प्रतिमा अंक 4	12
Unit-V	प्रतिमा अंक 5	13
Unit-VI	प्रतिमा अंक 6 व अंक 7	12
		एकूण 75 तास

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक एक ते सहा वर आधारित दोन पैकी एका अंकाचे रसग्रहण.	15 गुण
	घटक एक ते सहा वर आधारित दोन पैकी एक चरित्र चित्रण.	15 गुण
	घटक एक ते तीन वर आधारित चार पैकी दोन श्लोकांचा अनुवाद.	10 गुण
	घटक चार ते सहा वर आधारित चार पैकी दोन संदर्भासह स्पष्टीकरण	10 गुण
	घटक एक ते सहा वर आधारित चार पैकी दोन टिपा.	10 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

--XXX--

Syllabus
B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0
Major- IKS - DSC- Sanskrit languages (संस्कृत भाषा)

Couse code- 659252
Couse Title - Major- IKS - संस्कृतशास्त्रज्ञपरिचयः

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Major- IKS - DSC- Sanskrit language	659252	Major- IKS संस्कृतशास्त्रज्ञ -परिचयः	1	1	1	15	अंतर्गत मूल्यमापन एकूण गुण = 25

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील शास्त्रज्ञांचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रातील विविध विषयांचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रज्ञांचे महत्त्व व कार्य यांची ओळख करून देणे .
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील शास्त्रज्ञांचा परिचय होईल. 2) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रातील विविध विषयांचा परिचय होईल. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4) विद्यार्थ्यांना संस्कृत शास्त्रज्ञांचे महत्त्व व कार्य यांची ओळख होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक- संस्कृतशास्त्रज्ञपरिचयः -डॉ. वैशाली पांडे, पुसद		
Unit	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I	आर्यभट्ट 1 , आर्यभट्ट 2 , भास्कराचार्य 1 व भास्कराचार्य 2, वराहमिहिर व नागार्जुन - जीवन, ग्रंथपरिचय, प्रमुख सिद्धान्त	8
Unit-II	चरक, सुश्रुत, वाग्भट, हंसदेव व पाराशर (कृषीशास्त्रग्रंथकार - जीवन, ग्रंथपरिचय, प्रमुख सिद्धान्त	7
		एकूण 15 तास
Evaluation		
अंतर्गत मूल्यमापन एकूण = 25 गुण		
अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment) 10 गुण, लेखी परीक्षा 15 गुण.		

Syllabus
B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0
 Minor- DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 6592532

Couse Title - Minor-IV (Theory)- गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग 2)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Minor-DSC- Sanskrit language	659232	Minor-IV (Theory)- गद्यपद्यपरिचयः (संस्कृतसोपान भाग 2)	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विचारांचा परिचय करून देणे
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांचा परिचय होईल. 2) विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय होईल. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील गद्यपद्यकाव्यांच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4) विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विचारांचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - संस्कृतसोपानम् भाग - 2 परिमल प्रकाशन, पुसद		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I & II	लौकिकन्यायः। प्राचीनभारते विमानविद्या ।	20 तास

Unit-III & IV	भारतीयानां एकात्मता । कथा कस्यचित् कीलकस्य।	20 तास
Unit-V	पत्नीधर्मः । गुणत्रयविभागः।	10 तास
Unit-VI	मनोरमः रामः। चित्रकाव्यानि ।	10 तास
		एकूण 60 तास

	Evaluation	
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 5 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 1 ते 6 वर आधारीत टिपा 5 पैकी 3	12 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	१. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	२. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

Syllabus
B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0
Minor Elective- V - DSC- Sanskrit Language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 6592533

Couse Title - Minor Elective V (A) (Theory)- अन्योक्तिपरिचयः

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learn ing Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Minor Elective DSC- Sanskrit language	659233	Minor Elective -V (A) (Theory)- अन्योक्तिपरिचयः	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील पद्यकाव्यप्रकार अन्योक्तींचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना अन्योक्ती-अलंकाराचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील अन्योक्तीच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना अन्योक्तींचे महत्त्व अवगत करून देणे .
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील पद्यकाव्यप्रकार अन्योक्तींचा परिचय होईल. 2) विद्यार्थ्यांना अन्योक्ती-अलंकाराचा परिचय होईल. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील अन्योक्तीच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4) विद्यार्थ्यांना अन्योक्तींचे महत्त्व अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - रसास्वाद अन्योक्तींचा - डॉ. स्वानंद पुंड , अविर्त प्रकाशन, जळगांव		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit I	रसास्वाद अन्योक्तींचा श्लोक 1 ते 10	10 तास
Unit II	रसास्वाद अन्योक्तींचा श्लोक 11 ते 20	10 तास
Unit III	रसास्वाद अन्योक्तींचा श्लोक 21 ते 30	10 तास

Unit IV	रसास्वाद अन्योक्तिंचा श्लोक 31 ते 40	10 तास
Unit V	रसास्वाद अन्योक्तिंचा श्लोक 41 ते 50	10 तास
Unit VI	रसास्वाद अन्योक्तिंचा श्लोक 51 ते 60	10 तास
		एकूण 60 तास

Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 व 2 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 5 व 6 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12 गुण
	घटक 1 ते 3 वर आधारित टिपा लिहा. 5 पैकी 3	12 गुण
	घटक 4 ते 6 वर आधारित टिपा लिहा. 5 पैकी 3	12 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	१. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	२. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

Syllabus
B. A. Semester-IV (NEP) Level - 5.0
Minor Elective V - DSC- Sanskrit language (संस्कृत भाषा)

Couse code- 6592534

Couse Title- Minor Elective V (B) (Theory)- समर्पणम् (कथासंग्रह :)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Minor Elective - DSC- Sanskrit language	659234	Minor Elective -V(B) (Theory) - समर्पणम् (कथासंग्रह :)	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील कथासाहित्याचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील कथासाहित्याच्या वैशिष्ट्यांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना कथासाहित्याचे महत्त्व अवगत करून देणे .
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील कथासाहित्याचा परिचय होईल. 2) विद्यार्थ्यांना अर्वाचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय होईल. 3) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील कथासाहित्याच्या वैशिष्ट्यांची ओळख होईल. 4) विद्यार्थ्यांना कथासाहित्याचे महत्त्व अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus		
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - समर्पणम्कथासंग्रहः – संपादक डॉ. आशा गुर्जर व डॉ. रुपाली कवीश्वर, पुणे.		
Unit / विभाग	Details / उपघटक	अध्यापन तास
Unit I	समर्पणम् कथा 1 व 2 अनौरसः । 2) अपूर्वस्नेहः ।	10 तास
Unit II	समर्पणम् कथा 3 व 4	10 तास

	न रत्नम् अन्विष्यति 4) गवाक्षः	
Unit III	समर्पणम् कथा 5 व 6 सत्यस्य माहात्म्यम् । 6) सहृदयः	10 तास
Unit IV	समर्पणम् कथा 7 व 8 स्वकर्मनिरतो भव 8) का श्रद्धा	10 तास
Unit V	समर्पणम् कथा 9 व 10 9) बुद्धिर्गरीयसी 10) नर्मदापरिक्रमा	10 तास
Unit VI	समर्पणम् कथा 11 व 12 स्वप्नः । 2) शालिवाहनकथा।	10 तास
		एकूण 60 तास

Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	घटक 1 - वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 3 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न 2 पैकी 1	12
	घटक 5 व 6 वर आधारित टिपा लिहा. 4 पैकी 2	12
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	१. अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	२. अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणत्याही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

-- XXX--